- [2021] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 173

    - ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ਼ਨਰਾਓ ਗਵਾਲੀ

- v.
- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।

    - (2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 980)
        - ਮਾਰਚ 04, 2021
    - [ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਐਕਟ,
    - 1961 – ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਆਰਟਸ 14, 16, 243-ਡੀ ਅਤੇ
    - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ ਅਤੇ 243-ਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ
- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 27.07.2018 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ
  ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 14.02.2020 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ - 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 27 ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
- ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
    - ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚ –
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ - ਕਿਹਾ: ਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ / ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
    - ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨਾ ਭਾਵ (1) ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ
      ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ; (2) ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ
- ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
    - ਓਵਰਚੜਾਈ; ਅਤੇ (3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
    - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ - ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - 1994 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ

- 173

- ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਖਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ
    - ਸ. 12 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -
- ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਬਦ "ਹੋਵੇਗਾ",
    - ਇਸ ਨੂੰ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਜੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਲਈ 1994 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ
    - ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ
- ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਾਦਿਤ
    - ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ - ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਇਸ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ।
    - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ
- ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ "ਕਾਨੂੰਨੀ" ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
- "ਸੰਵਿਧਾਨਕ" ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਨੂੰਨ
    - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਵਰਟੀਕਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ
- ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ੫੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
    - ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ

- ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਰਟੀਕਲ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਕੁੱਲ) ਦੀ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ
- ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। [ਪੈਰਾ 7] [187--]

- ਇਸ ਅਣਉਲੰਘਣਯੋਗ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ
  - ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
  - ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ
  - ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
  - ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਡੀ
  - ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀਤਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
  - ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
  - ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [187--]

- ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 27 ਫਾਰਨਹਾਈਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
  - ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ 1994 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ 1994 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
  - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ. ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ
  - ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਕਦਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 11] [188--]

- ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ / ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। (1) ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ; (2) ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ

• ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
    - ਕਮਿਸ਼ਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌੜਾਈ ਨਾ ਪਵੇ; ਅਤੇ (3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ

• ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ) ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ
    - ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਰਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

• ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
    - ਉੱਪਰ ਵੱਲ। [ਪੈਰਾ 12] [189--]

- ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 1994 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦਾ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਤਰਾ ਹੈ

• ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
    - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਖਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਕਾਲੀ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

• ਕੁਆਂਟਮ ਕੁਆ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼. [ਪੈਰਾ 13] [189--]

- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

- ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇਗਾ"
- ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14] [189--; 190--]
  - ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ (ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜ ਲਈ 1994 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ
    - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ
    - ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਦਰਅਸਲ, ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

- ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਇਹ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੈਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 17] [190--; 191--]
  - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ
- ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ
  - ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18]
- [191--]
  - ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਰਾਖਵੀਆਂ ਓਬੀਸੀ ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ। [ਪੈਰਾ 19] [191--]
    - ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ
        - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫਾਲੋਅੱਪ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ,
- ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
        - ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਾਰਨ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ
- ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਨਰਲ/ਓਪਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 25] [198-ਈ-ਜੀ; 199-ਏ-ਬੀ]
            - ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ
            - ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2010) 7 ਐਸਸੀਸੀ 202: [2010] 6 ਐਸਸੀਆਰ 972 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ.
- <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>
        - [2010] 6 972 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾ 2
            - ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 980
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ
            - ਨਾਲ
            - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 981, 2019 ਦਾ 1408, 2020 ਦਾ 743।
            - ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ, ਸਰ ਏਡੀਵੀ, ਸੰਦੀਪ ਸੁਧਾਕਰ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਅਮੋਲ ਬੀ ਕਰਾਂਡੇ, ਕਪਿਸ਼ ਸੇਠ, ਮੁਕੇਸ਼ ਸਮਰਥ, ਡੀ ਐਨ ਗੋਬਰਧੁਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜਾਤਾ
- ਕੁਮਾਰ ਮੁਨੀ, ਸੋਮਨਾਥ ਪਧਾਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੇਸ਼ਵਰਾਓ ਅਡਸੁਰੇ, ਰਾਹੁਲ
        - ਚਿਟਨੀਸ, ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਏ ਪਾਂਡੇ, ਜੀਓ ਜੋਸਫ, ਅਜੀਤ ਕਥਨਕਰ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਐਮਐਸ ਭਾਰਤੀ ਤਿਆਗੀ, ਐਮਐਸ ਕੁਰਾਤੁਲੇਨ, ਐਮਐਸ ਦਾਮਿਨੀ ਹਜੇਲਾ, ਬ੍ਰਿਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਾਹ, ਨਿਕੋਲਸ ਚੌਧਰੀ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਜਾਧਵ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਭੂਸ਼ਣ, ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐਸ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਪੀ ਸ਼ਿੰਦੇ, ਏਡੀਵੀਐਸ। ਚਾਰ ਦਿੱਖ
- ਪਾਰਟੀਆਂ।

- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?
- ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.

- ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ)
- ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਐਕਟ, 19611 ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ
  - ਬੀ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਸਮੇਤ ਆਰਟੀਕਲ 243-ਡੀ ਅਤੇ 243-ਟੀ
  - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ 27.7.2018 ਅਤੇ 14.2.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਿਮ, ਅਕੋਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
  - ਨਾਗਪੁਰ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਰ ਚਾਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਰਾਖਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਤੇ ਸੀਟਾਂ (ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:
    - "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਵਾਸ਼ਿਮ

• ਵੇਰਵੇ	•	• ਜਨਰਲ	• ਰਾਖਵਾਂ			• 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ	
	•		•	•	•	• ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	•
• ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ	•	• 23	•	•	•	• 5.76%	•
• ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ	•	• 219	•	•	•	• 5.30%	•

- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਭੰਡਾਰਾ

ਵੇਰਵੇ	ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ	ਜਨਰਲ	ਰਾਖਵਾਂ			**50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ**	
			SC	ST	**OBC**	**ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ**	**ਸੀਟਾਂ**
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ	52	25	09	04	**14**	**1.92 %**	**1**
ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ	541	261	91	43	**146**	**1.75 %**	**9**

- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਅਕੋਲਾ

ਵੇਰਵੇ	ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ	ਜਨਰਲ	ਰਾਖਵਾਂ			**50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ**	
			SC	ST	**OBC**	**ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ**	**ਸੀਟਾਂ**
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ	53	22	12	05	**14**	**8.49 %**	**4**
ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ	106	44	25	09	**28**	**8.49 %**	**9**
ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ	539	226	125	42	**146**	**8.07 %**	**43**

- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਨਾਗਪੁਰ

ਵੇਰਵੇ	ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ	ਜਨਰਲ	ਰਾਖਵਾਂ			**50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ**	
			SC	ST	**OBC**	**ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ**	**ਸੀਟਾਂ**
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ	58	25	10	07	**16**	**6.89 %**	**4**
ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ	116	51	19	15	**31**	**6.03 %**	**7**
ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ	772	330	137	97	**208**	**7.25 %**	**56**

- 1 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "1961 ਐਕਟ"

- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਗੋਂਡੀਆ

• ਵਰਵ	•	•	• ਰਾਖਵਾ			• 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ	
	•		•	•	•	• ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦਾ 36.60%	•
• ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ	•	•	•	•	•	•	•
• ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ	•	•	•	•	•	• 7.54%	•
• ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ	•	•	•	•	•	• 7.35%	•

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) 2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੇਲੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.[2]. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ,

- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ (ਕੁੱਲ) ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ
  - ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਲਈ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਯੋਗ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
  - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

- 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਹੈ
- ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

  - ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਵੰਡੇਗਾ; ਚੋਣ ਵੰਡਾਂ ਵਿੱਚ (ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੰਡ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਹੱਦ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੋਣ
- ਉਸੇ ਬਲਾਕ ਦਾ), ਹਰੇਕ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲਰ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ
    - ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:
    - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਵੰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ
- ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ , ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਰਹੇਗੀ
    - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਖੇਤਰ:

- [2] (2010) 7 ਐਸਸੀਸੀ 202
- [3] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਸਸੀ"
- [4] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਸਟੀ"

- [5] ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਓਬੀਸੀ"

- ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣ ਵੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ

ਪੰ

ਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ।

- () ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਨੁਪਾਤ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ
ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਰਸੀਸ਼ਾਦ ਖੇਤਰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
  - ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ:
  - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ , ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
  - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ:
  - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ
  - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:
  - ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ
  - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ:

- ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚੋਂ
  - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ
  - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਲਈ:
  - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੀਆਂ ਸੀਟਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ) ਦਾ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣਗੀਆਂ

- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ :
    - ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਧਾਰਾ () ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:
    - ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ:

    - ਅੱਧਾ (ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮੇਤ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ
        - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- (3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਸੀਟਾਂ (ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 334 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
    - (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
- 4. ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ (ਸੁਪਰਾ)। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
    - ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਉਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੋ:
        - "9. ਅਗਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:
    - ਕੀ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243-ਟੀ (6) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ
- ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ?
    - () ਕੀ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (4) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243-ਟੀ (4) ਹਨ
    - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?
- (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ
  ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 58 ਤੋਂ 67 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ 243-ਟੀ (6)
    - ਭਾਰਤ ਸਿਰਫ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬੀ
      ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ,
    - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ
    - ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਾਭ। ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ
      ਕ
      ਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 33 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
    - ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ। ਅਸਲ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌੜਾਈ ਬਾਰੇ ਸੀ
- ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ
    - 60 ਤੋਂ 63, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:
      - "60. ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ
      - ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਅਦਾਲਤਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ
    - ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ 243-ਟੀ (6) ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਪਿਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਜੋ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
      ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ. ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
    - ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ
- ਪਿਛੜੇਪਣ ਦਾ.
    - 61. ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਚੌੜਾਈ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਰਨਾਟਕ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1993 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਚਿੰਨੱਪਾ ਰੈਂਡੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1990) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
- 62. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਓਬੀਸੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵੇ 1991 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ।
    - 63. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੜਾਪਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਿਛੜੇਪਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀ
- ਆਰਟੀਕਲ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ 243-ਟੀ (6) ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ
    - ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਐਸ.ਈ.ਬੀ.ਸੀ.) (ਧਾਰਾ 15 (4) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ) ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ (ਧਾਰਾ 16 (4) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ)। ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ
- ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮੂਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਉਸੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ
- ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ-ਨਿਰਮਾਣ-
    - ਸਰਕਾਰ।
- (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
- ਦੁਬਾਰਾ, ਪੈਰਾ 64 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ
    - ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ
    - ਇਹ ਅਨੁਪਾਤੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨ ਦੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਰਟੀਕਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ) ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

- ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਰਿ

ਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ 67, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

- "67. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ [(2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 50 : (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 961 : (2010) 1
- ਸਕੇਲ 281] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ 50% ਸੀਟਾਂ।
- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਮ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ
- ਹਾਲਾਤ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ/
- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲੈਣ 'ਤੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਟੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ."

- (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ: "ਸਿੱਟਾ

- ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਇਹ ਹਨ:
  - ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਆਰਟੀਕਲ 243-ਡੀ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 243-ਟੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਬਣਦੇ ਹਨ
    - ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਾਰ ਧਾਰਾ 15 (4) ਅਤੇ 16 (4) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
    - ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
    - ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਧਾਰਾ 15 (4) ਅਤੇ 16 (4) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ,
    - ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
  - ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243-ਟੀ (6) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

- ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖਣਾ। ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਠਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ.

- ਅਸੀਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ
    - ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸਮਕਾਲੀ ਅਨੁਭਵੀ ਅੰਕੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੇ ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ
- ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ
    - ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ 243-ਟੀ (6) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ।
- ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (6) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ" ਦੀ ਪਛਾਣ-
    - (6) ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- ਆਰਟੀਕਲ 15 (4) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਸਈਬੀਸੀ ਅਤੇ
    - ਧਾਰਾ 16 (4) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।

    - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 50% ਵਰਟੀਕਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
- ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ.
    - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹੀ ਅਪਵਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- (v) ਧਾਰਾ 243-ਡੀ (4) ਅਤੇ 243-ਟੀ (4) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
- (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ,
  ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ "ਕਾਨੂੰਨੀ" ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਸਸੀ / ਐਸਟੀ ਬਾਰੇ "ਸੰਵਿਧਾਨਕ" ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ,
    - ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ
    - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਵਰਟੀਕਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੀਟਾਂ ੫੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਖਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
    - ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ, ਹੋਰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ

      ਸੀ ਓਬੀਸੀ ਬਿਲਕੁਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ
    - ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਰਟੀਕਲ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਕੁੱਲ) ਦੀ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਇਸ ਅਣਉਲੰਘਣਯੋਗ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ
    - ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛੜੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
    - ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਲਾਸਾਂ
    - ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਦੇ
    - ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀਤਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ।
    - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ (ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਪੇਖਿਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ
    - ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਜੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
    - ਅਦਾਲਤ।
- ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਖੁੱਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ

- ਅਨੁਭਵੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
- ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਲਿਸ੍ਰੀ ਉੱਪਰਲ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੋਧਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ - ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੱਟਿਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
- ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮਾਪਣਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ
- ਪੈਰਾਮੀਟਰ[ਸੋਧੋ]

- ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
  - ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਗੰਭੀਰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

- ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ 1994 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ
- ਸੋਧ 1994 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - (ਸੁਪਰਾ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ।
- ਉਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰੋ
  - ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਕਦਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ
- ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਥਾਹ ਹੈ ਕਿ
  - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

- 2016 ਦਾ 6 ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 6676 ਅਤੇ 2018 ਦਾ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 5333

- ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਏ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

- ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ / ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। (1) ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ
  - ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅੰਦਰ
  - ਰਾਜ; (2) ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ
- ਕਮਿਸ਼ਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੌੜਾਈ ਨਾ ਪਵੇ; ਅਤੇ (3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ
  - ਅਜਿਹਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ) ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮਰਪਿਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ
  - ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਰਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਉੱਪਰ.

- ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 1994 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ,
  - ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸਖਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
- ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ,
  - ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਕਾਲੀ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

- ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ
- ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ
  - ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ "ਹੋਵੇਗਾ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 27 ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਰ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ

- ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਏ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
    - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ "ਸੰਵਿਧਾਨਕ" ਹੈ
    - ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਓਬ੍ਰੀਸ੍ਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨੀ" ਵਿਵਸਥਾ। ਇਸ ਲਈ, ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
    - ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

- 16. ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 28.08.2019, 07.11.2019 ਅਤੇ 13.12.2019 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 18.12.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ (ਨਾਗਪੁਰ, ਵਾਸ਼ਿਮ,
- ਅਕੋਲਾ, ਧੂਲੇ ਅਤੇ ਨੰਦੂਰਬਾਰ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
    - 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ
- ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ
    - ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ੫੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ।

- ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ (ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ)।
- ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
    - ਰਾਜ ਨੂੰ 1994 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟ੍ਰਿਪਲ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ੀ ਪਾਪ ਹੈ ਜਾਂ
- ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਇੰਟੈਂਸ

- ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਦਰਅਸਲ, ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੈਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ।

- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਸਰੀਰ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ. ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
  - ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ।

- ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ, ਰਾਜ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ
ਸਿਰਫ ਰਾਖਵੀਆਂ ਓਬੀਸੀ ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
  - ਚੋਣਾਂ 2019/2020 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਲਈ,
  - ਅਜਿਹਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੋਣ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ
  - ਰਾਜ ਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੀਆਂ ਓਬੀਸੀ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ
  - ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ। ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਓਪਨ/ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ
  - ਅਤੇ ਸਮਿਤੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
  - ਇਹ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੀਟ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗੀ।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਾਈਪਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ
  - ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ

  - [7] ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 2756, 2019; 2019 ਦਾ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 2893 ਅਤੇ 2020 ਦਾ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 9159

- ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਏ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੋਰ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
- ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
  - ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ. ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਓਬੀਸੀ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 33904 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਸੀ
- 17.02.2021, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਕਿ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 19.01.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ
    - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:
- "ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ/ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਵਾਂ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
- ਅਸੀਂ ਸਪੁਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਹਲਫਨਾਮਾ ਹੋਵੇਗਾ
  - ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।
  - 11.02.2021 ਨੂੰ ਸੂਚੀ।
- (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 04.02.2021 ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਆਇਆ ਸੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸਥਾਪਨਾ) ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

- "ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ
  - ਮੈਂ, ਡੀ.ਡੀ. ਸ਼ਿੰਦੇ ਉਮਰ 55 ਸਾਲ, ਓ.ਸੀ. ਸਰਵਿਸ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਬੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸਥਾਪਨਾ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
  - ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਾਸਿਕ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ
  - ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ:-

- ਮੈਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਾਊਂਟਰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਾਂ
  - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ
  - ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਾਂ।

- ਮੈਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ
  - ਇਹ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ 05.11.2019 ਅਤੇ 13.03.2020, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਸਟੈਂਸੋ ਵਿਚ. ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਹਲਫਨਾਮਾ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 19.01.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਗਪੁਰ, ਵਾਸ਼ਿਮ, ਅਕੋਲਾ, ਧੁਲੇ ਅਤੇ ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਸੰਬਰ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ,
  - ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
  - ਇਹ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ (1992), 3 ਐਸਸੀਸੀ 217 ਅਤੇ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (2010) 7 ਐਸਸੀਸੀ 202 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕੋ ਇਕ ਮੁੱਦਾ ਜੋ

- ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।
    - ਮੈਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।
- ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਆਈਏ ਨੰਬਰ 188324/2019 ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ
        - ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ
        - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 188318/2019 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ
- ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਜਨਗਣਨਾ 2011 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਪੇਂਡੂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਬੀਸੀਸੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ।
- 6. ਮੈਂ ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ
        - (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 83 (v) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 59, 64, 66 ਅਤੇ 67 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 82 (v) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 50% ਲੰਬੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੇਰਵਾ (ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)
        - 18.12.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 82 (v) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਧੁਲੇ ਅਤੇ ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਕਬਾਇਲੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ।
- 7. ਮੈਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਯੋਗ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 243-ਡੀ
- ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243-ਟੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ

- ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ

ਆਰਟੀਕਲ 15 (4) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਏ
- ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (4) ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

- ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
  - ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ, ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਯਮ 'ਅਨੁਪਾਤੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ' ਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ
  - ਕੁਝ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਟੀਕਲ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ
  - ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ 50% ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ
  - ਪੰਜਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਮੈਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 50 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
  - ਕਬੀਲੇ ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 50% ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

- ਦਸੰਬਰ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, 56 ਵਿੱਚੋਂ 44 ਸੀਟਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਐਸਟੀ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 50% ਉੱਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਖਪਤ ਕੀਤੀ
  - ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ, 1 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
  - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ (ਐਸਸੀ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ। ਦਸੰਬਰ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧੁਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, 56 ਵਿੱਚੋਂ 23 ਸੀਟਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਐਸਟੀ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ
  - ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ 50% ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਖਪਤ ਖੁਦ ਕੀਤੀ
  - ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ (ਐਸਸੀ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ 3 ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧੁਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਕਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਰਪੁਰ ਦੇ ਤਾਲੁਕਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ' ਹਨ। ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਨਵਾਂਪੁਰ, ਤਲੋਦਾ, ਅਕਲਕੁਵਾ ਅਤੇ ਅਕਰਾਨੀ ਦੇ ਤਾਲੁਕਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਹਨ'
  - ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਦਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ'। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧੁਲੇ ਅਤੇ ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ' ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਗੇ
  - ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (4) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੇਸ ਇੰਦਰ
- ਸਾਹਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 50% ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਸੀ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ
- ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਮਿਸਾਲ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ
- ਹਾਲਾਤ[ਸੋਧੋ] ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਕੇਸ 50% ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ (ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 806 ਵਿੱਚ) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 16 (4) 'ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ

- 'ਅਨੁਪਾਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ'। ਇਸ ਲਈ, ਦਸੰਬਰ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਧੁਲੇ ਅਤੇ ਨੰਦੂਰਬਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।
    - ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 13.3.2020 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ
- ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ
    - ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅੰਕੜੇ,
- ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਸਰਕਾਰ, ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਪੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ (ਬੀ.ਸੀ.ਸੀ.) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ। ਦਸੰਬਰ 2019/ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ,
- ਨਾਗਪੁਰ, ਵਾਸ਼ਿਮ ਅਤੇ ਅਕੋਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 50% ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਸਿਰਫ 6% ਤੋਂ 8% ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
    - ਮੈਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅੰਕੜੇ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ।
- ਪੇਂਡੂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।
    - ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਪੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ (ਬੀ.ਸੀ.ਸੀ.)
    - ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

- ਕਿ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਵਾਧੂ ਤੱਥ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹਨ
  ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
  - ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ।
    - (ਡਿਪੋਨੈਂਟ)
  - ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ: /-
  - ਰਾਹੁਲ ਚਿਟਨੀਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ। (ਡੀ.ਡੀ. ਸ਼ਿੰਦੇ)"

    (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
  ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਮਾਮੂਲੀ ਸੀਟਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ 5.11.2019 ਅਤੇ 13.03.2020 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿਆਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
  - ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ। ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮਾ
  - 2017 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 33904-33910 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2019 ਦਾ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 188324 ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਭਲਾਈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਈ ਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ ਸਨ
  - ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ 2019/2020 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਹਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ੨੦੧੯ ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ ੧੮੩੧੮ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
  - ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਚੋਣਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਰਾਜ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ
  - ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
  - ਸਬੰਧਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੜੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਖਤ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਰਪਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 2019 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 108915 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਹਤ
  - ਸਬੰਧਤ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ. ਇਹ ਚੋਣਾਂ 2019/2020 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
  - ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸੁਣਵਾਈ ਕਿਉਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ.

- 23. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ
    - ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।
    - ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ
    - ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ (36 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੌਂਸਲਰਾਂ/ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

- 24. ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਾਰੇ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪੰਚਾਇਤ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਆਦਿ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
- ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ (ਵਾਂ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਪੈਰਵਾਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ।
    - ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੂਰਤੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
- ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ।

- 25. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
- ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
    - ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਜੋ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ
- ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਸਮੇਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ,

---

- [8] (1) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1959 – ਧਾਰਾ 10 (2) (ਸੀ)
- ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਾਂ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 1965 – ਧਾਰਾ 9 (2) (ਡੀ) ਅਤੇ 341 (ਬੀ) (4)
- (3) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 – ਧਾਰਾ 5ਏ (1) (ਸੀ)

- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੀਟ(ਆਂ) ਦੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇ ਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਨਰਲ/ਓਪਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ।
- ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

- ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ
  ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ (ਓਬੀਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ) 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
  - ਧਾਰਾ ੧੪੨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ
  - ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ
  - ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਹਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
  - ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ ।

- ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਓਬੀਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
  ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ,
  - ਧਾਰਾ 12 (2) (ਸੀ) ਵਿੱਚ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ 50 ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
  - ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ/ਹੋਰ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 27.7.2018 ਅਤੇ 14.2.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

- ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਬੀਸੀ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੀਆਂ ਓਬੀਸੀ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;
- ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਟਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ(ਆਂ) ਦੁਆਰਾ। ਰਾਜ
- ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ
- ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ/ਸੰਮਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਨਰਲ/ਓਪਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ । ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ
- ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ .
    - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।
    - ਸਾਰੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

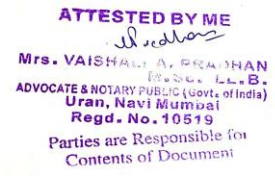

-